

Behandeling van botmetastasen

Jacco de Haan, internist-oncoloog
Joris Ploegmakers, orthopedisch chirurg

10e Verpleegkundig Oncologisch Symposium
Vrijdag 20 januari 2022

umcg

Disclosures

Joris Ploegmakers

- Voorzitter FMS Richtlijncommissie Botmetastasen
- Stryker
- KCI
- 3M

Jacco de Haan

- Lid FMS Richtlijncommissie Botmetastasen

Fractuur op de SEH

Feb '21:

- op weg naar HA gevallen

Anamnese:

- 3,5 jr Li been overbelast ivm HNP met klapvoet.
- Revalidatie traject ivm Pees transpositie

VG:

- 2018 klapvoet Re
- 2008 mamma-CA T2N0M0

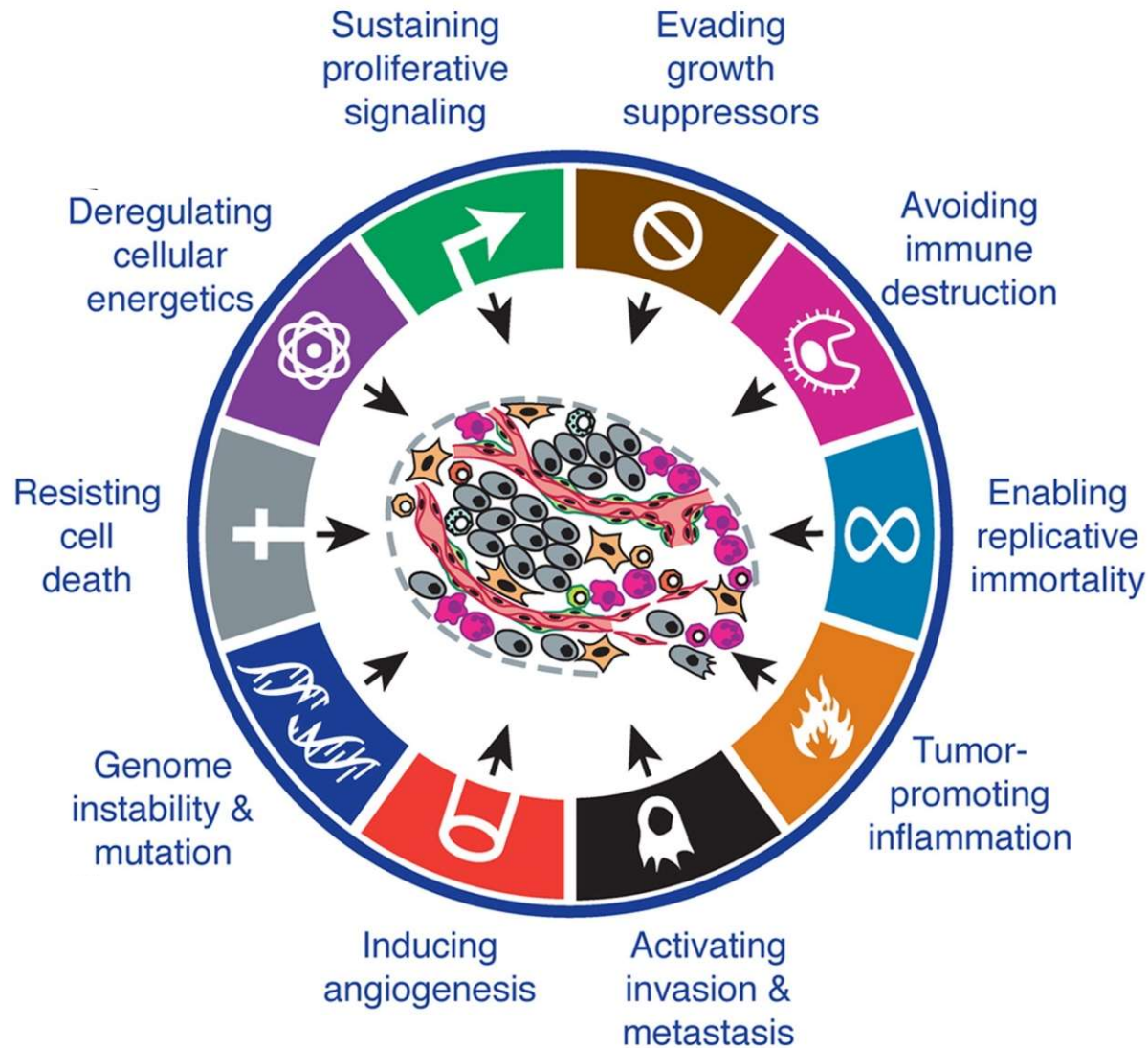
Take home messages

- Botmetastasen komen veel voor, en vormen een steeds groter probleem nu mensen langer **MET** en **NA** kanker leven
- De behandeling van botmetastasen is multidisciplinair
- Uitdaging: hoe organiseren we deze zorg?
- Veel factoren belangrijk bij keuze voor diagnostiek en behandeling
- Realistische inschatting van prognose cruciaal

Overzicht

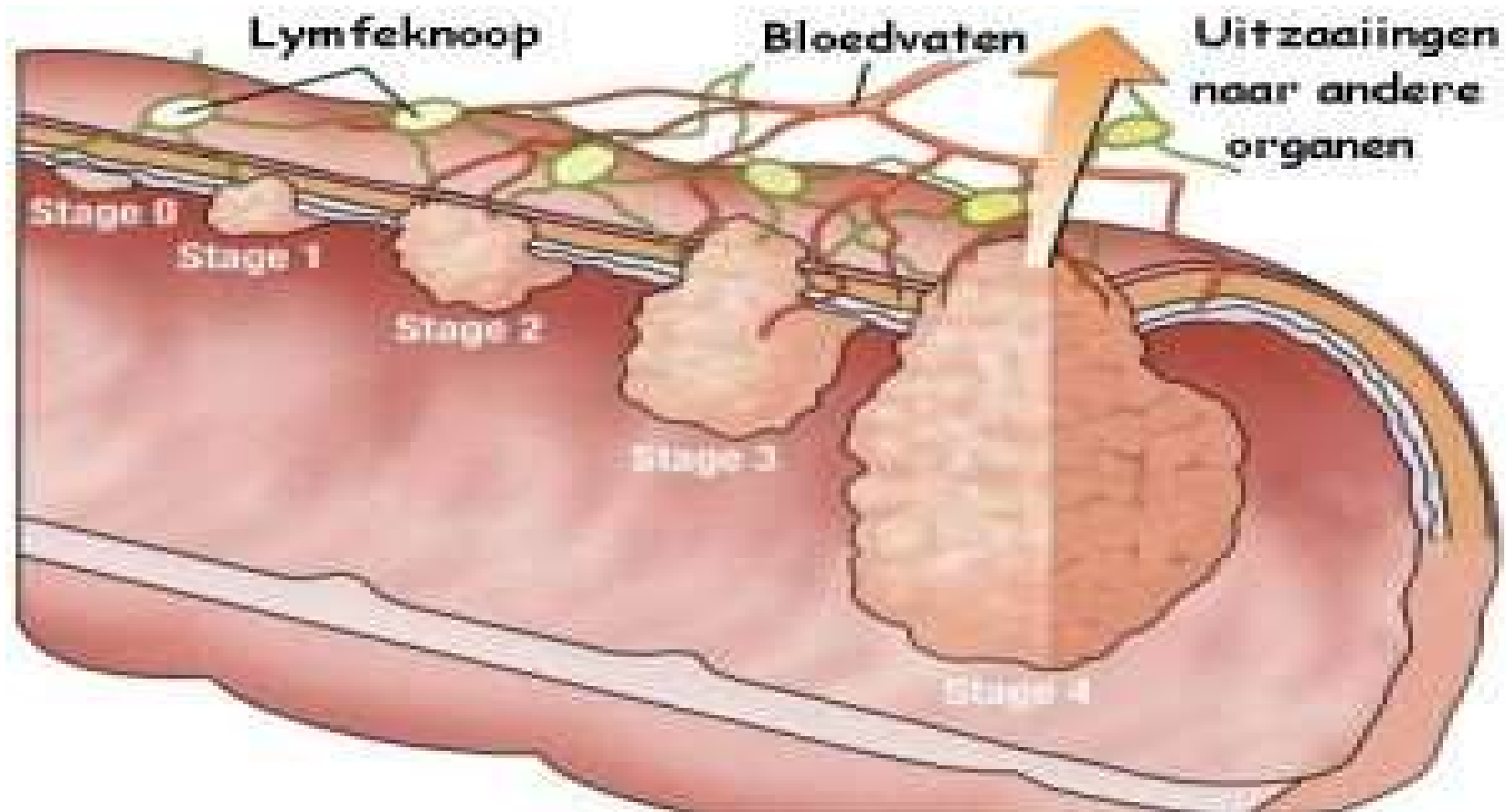
- **(bot)metastasen: achtergronden**
- symptomen / diagnostiek
- behandeling
- take home message

Hallmarks of cancer

**Metastasen
verantwoordelijk voor
90% van alle
kanker-gerelateerde
overlijdens**

Metastasering in stappen

Metastasering is niet efficiënt

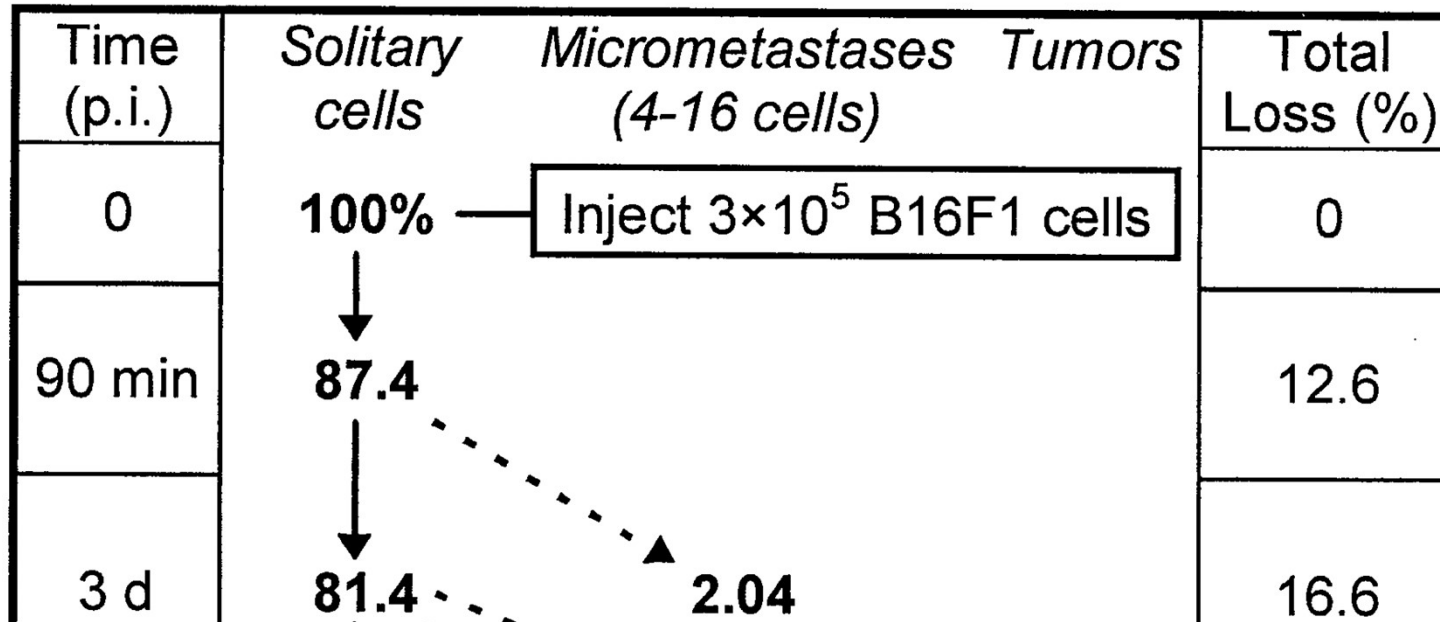
Time (p.i.)	Solitary cells	Micrometastases (4-16 cells)	Tumors	Total Loss (%)
0	100%	Inject 3×10^5 B16F1 cells		0

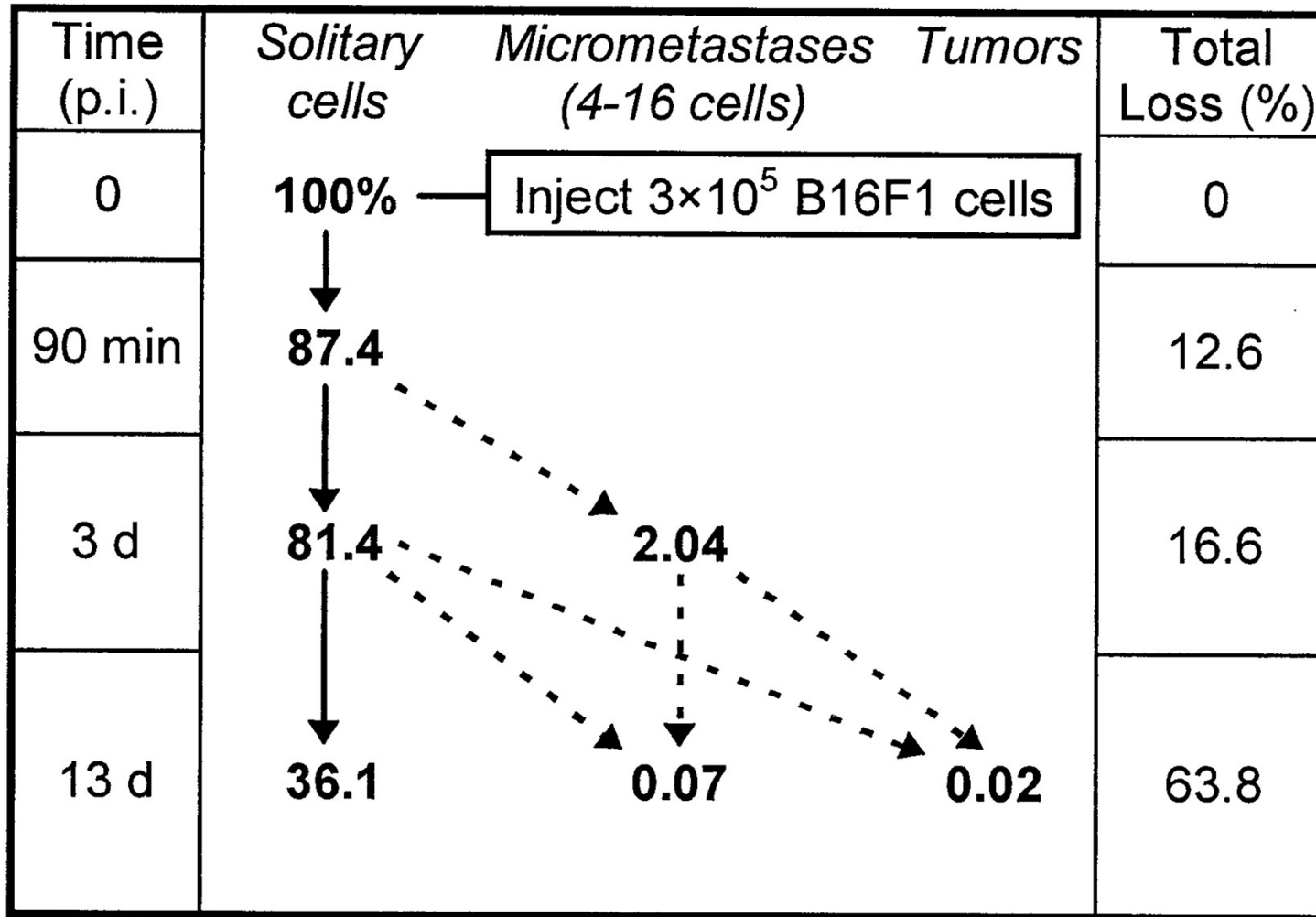
Metastasering is niet efficiënt

Time (p.i.)	Solitary cells	Micrometastases (4-16 cells)	Tumors	Total Loss (%)
0	100%	Inject 3×10^5 B16F1 cells		0
90 min	87.4			12.6

Metastasering is niet efficiënt

Metastasering is niet efficiënt

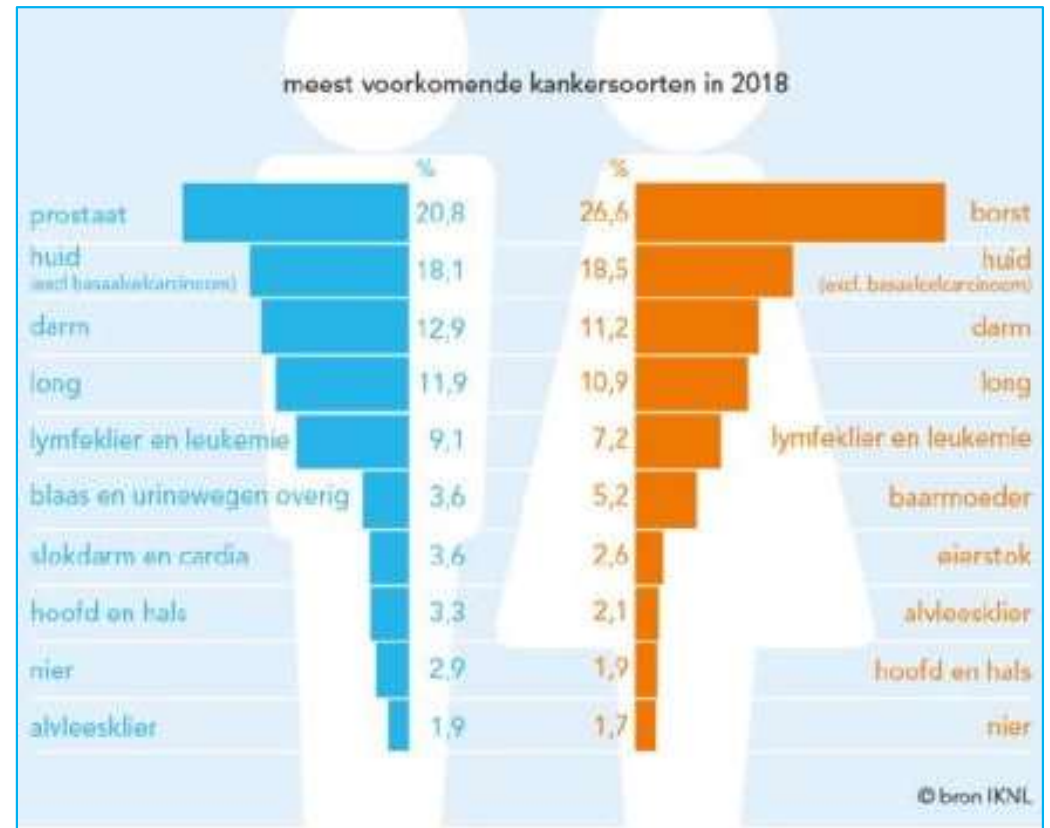

Botmetastasen groot probleem

100.000 pt/jr met kanker

40.000 pt/jr overlijden aan kanker

2500 pt/jr met pathologische fracturen

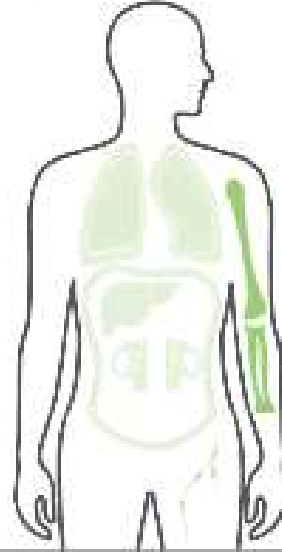
Metastaseringspatronen verschillen per tumortype

long

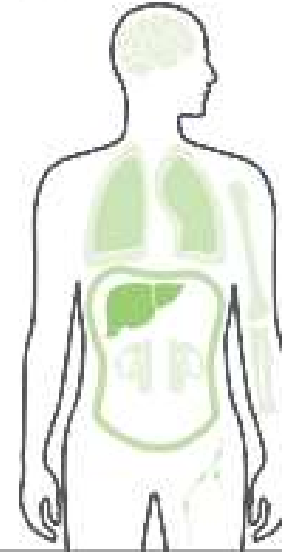
hersenen	19%
long	24%
pleura	22%
bot	40%
lever	25%
bijnier	22%
peritoneaal	5%
huid	1%
niet-regionale lymfeklieren	15%
overig	14%

prostaat

hersenen	0%
long	7%
pleura	1%
bot	88%
lever	2%
bijnier	0%
peritoneaal	1%
huid	0%
niet-regionale lymfeklieren	33%
overig	1%

dikkedarm

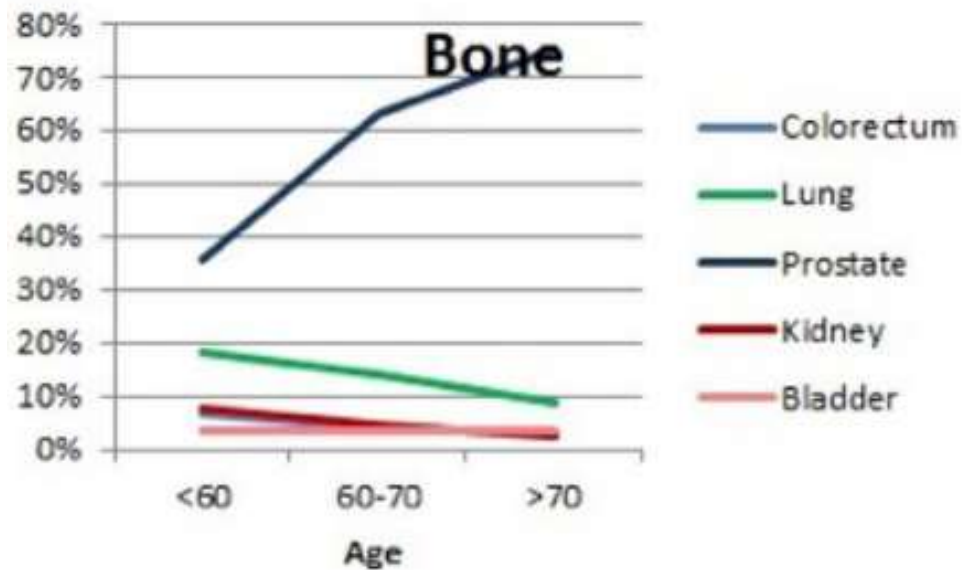
hersenen	1%
long	23%
pleura	1%
bot	4%
lever	71%
bijnier	3%
peritoneaal	34%
huid	0%
niet-regionale lymfeklieren	21%
overig	3%

Incidentie botmetastasen post-mortem

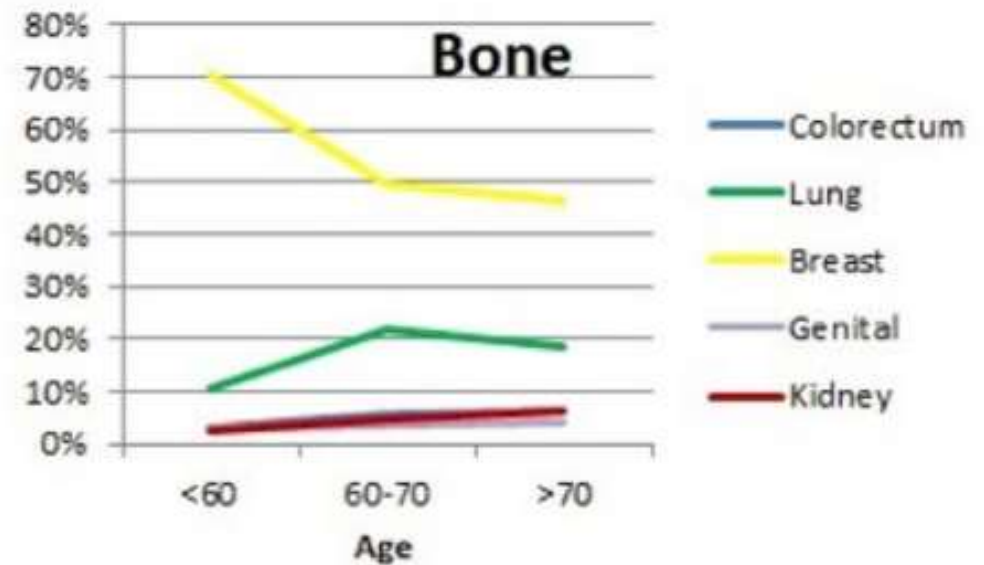
Primary tumor	Incidence of bone metastases (%)
Breast	73
Prostate	68
Thyroid	42
Kidney	35
Lung	36
Gastrointestinal tract	5

Metastaseringspatronen verschillen per leeftijdsgroep

mannen

vrouwen

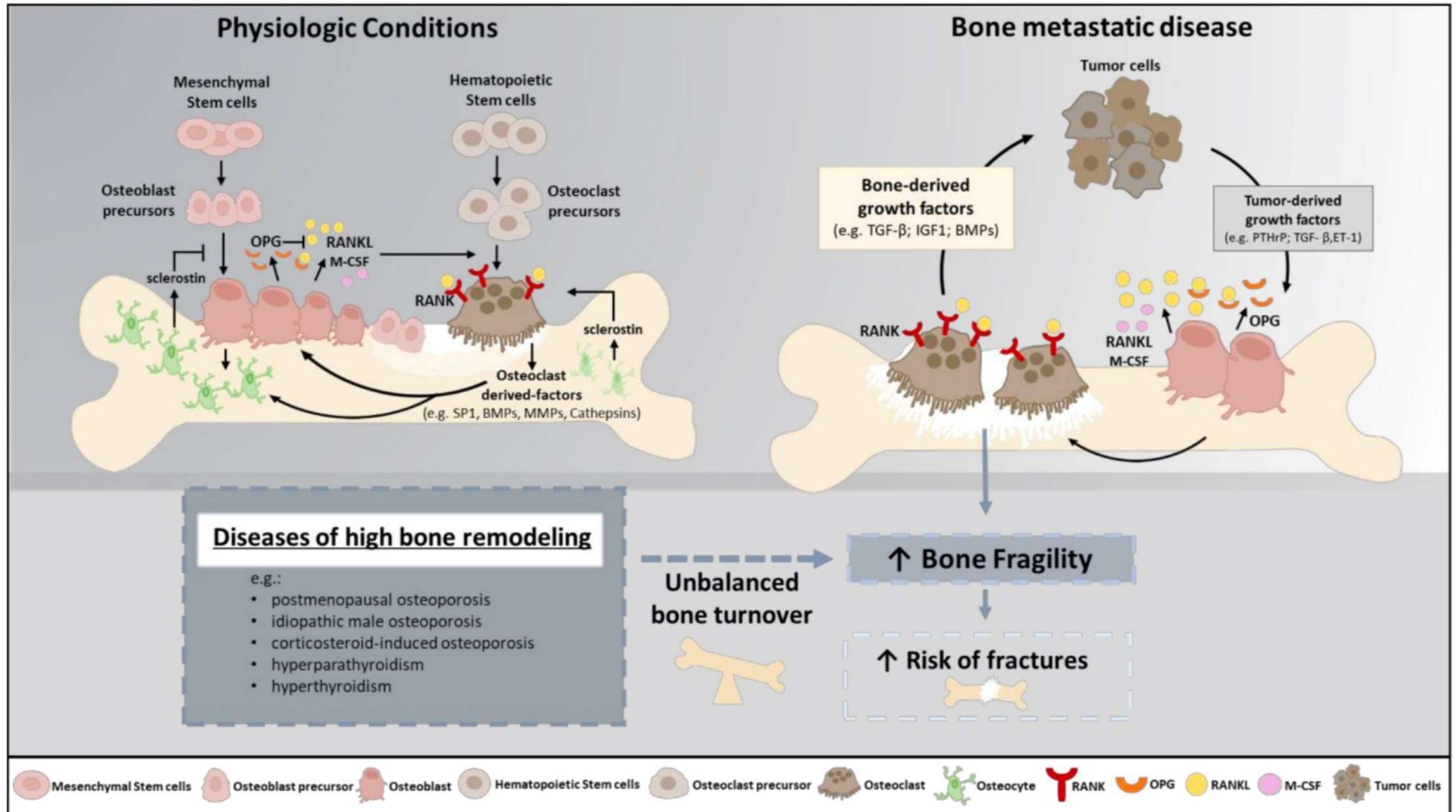

Seed and soil

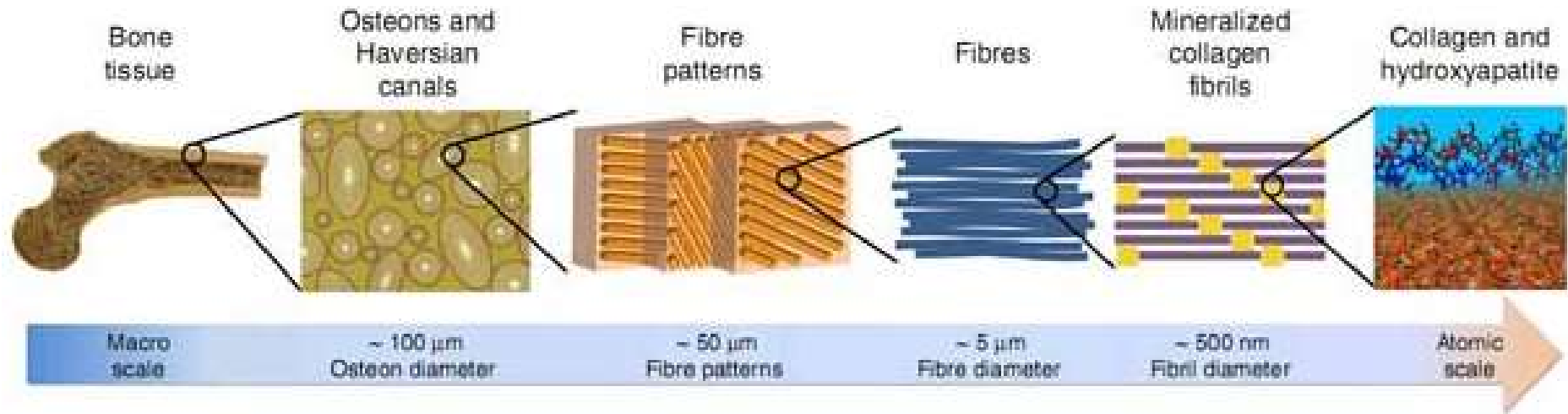

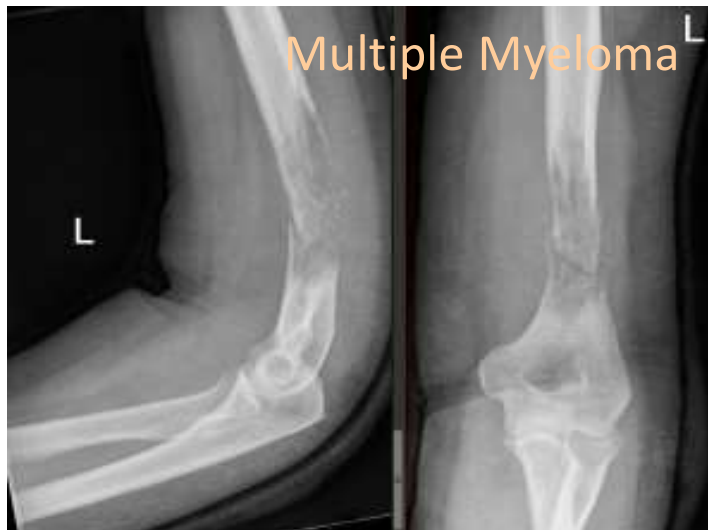
Bot remodeling

Bot pathologie

Osteolytische lesie

Osteoblastische lesie

Botmetastasen vooruitzichten

- Toename van botmetastasen te verwachten
- Veroudering populatie
- Meer behandelingsmogelijkheden, langere overleving

Overzicht

- (bot)metastasen: achtergronden
- **symptomen / diagnostiek**
- behandeling
- take home message

Work-up

Work-up

Symptomen:

- Meestal geen
- Pijn, hypercalciemie, of algemene klachten

Lichamelijk onderzoek:

- zwelling, beperking, uitval

Lab:

- evt. gericht op myeloom, schildklier, prostaat

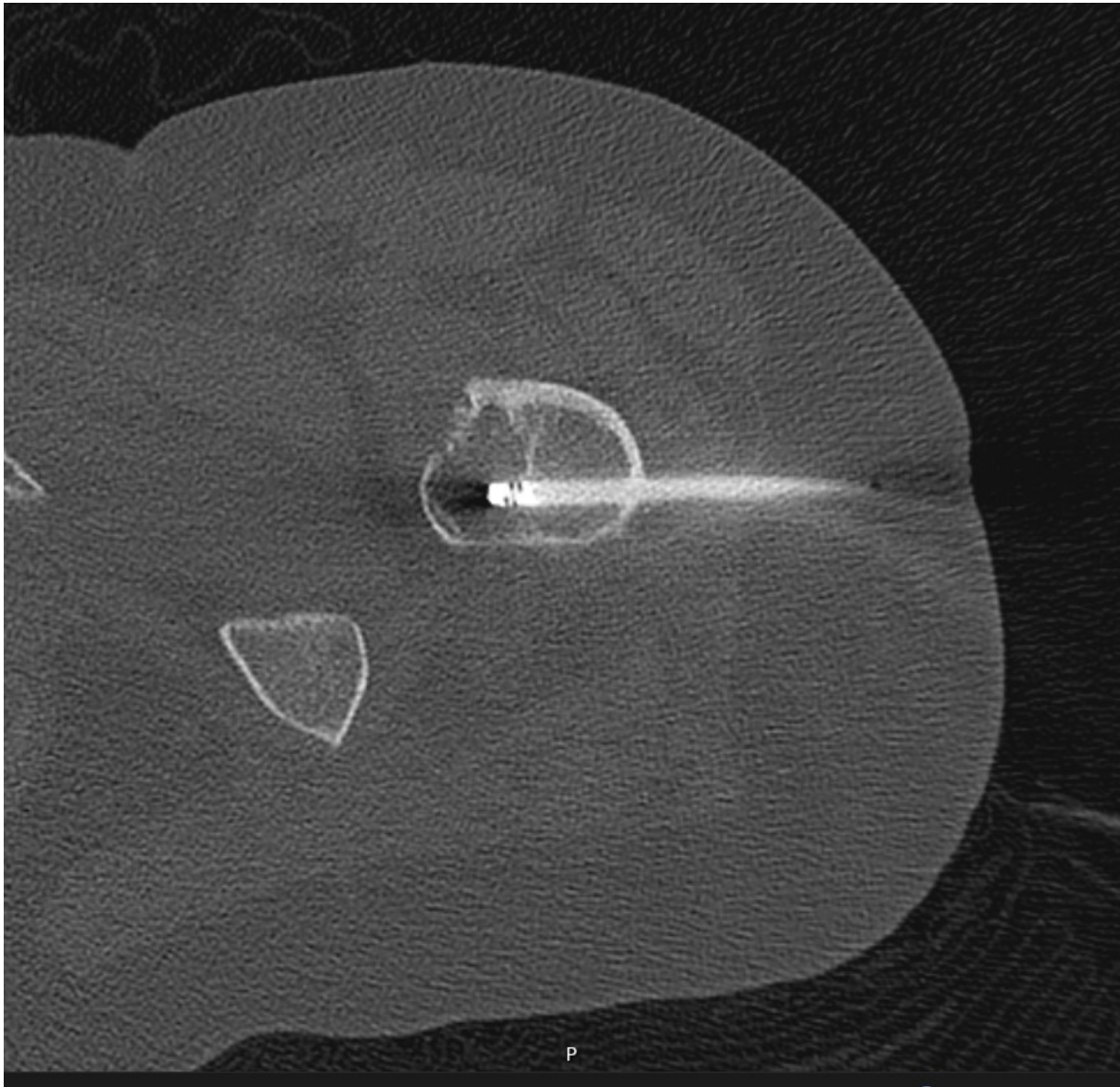
Beeldvorming:

- Röntgenfoto, CT, MRI, PET

Biopt

Work-up

Conclusie: Biopt trochanter linker femur: deels necrotische metastase, passend bij bekende mammacarcinoom. Hormoonreceptorstatus: ER positief (70%), PR positief (100%), Her2 negatief (1+).

Diagnose:
Pathologische # femur
Li obv metastase
mamma CA. Geen
andere metastase

Overzicht

- (bot)metastasen: achtergronden
- symptomen / diagnostiek
- **behandeling**
- take home message

Behandeling botmetastasen

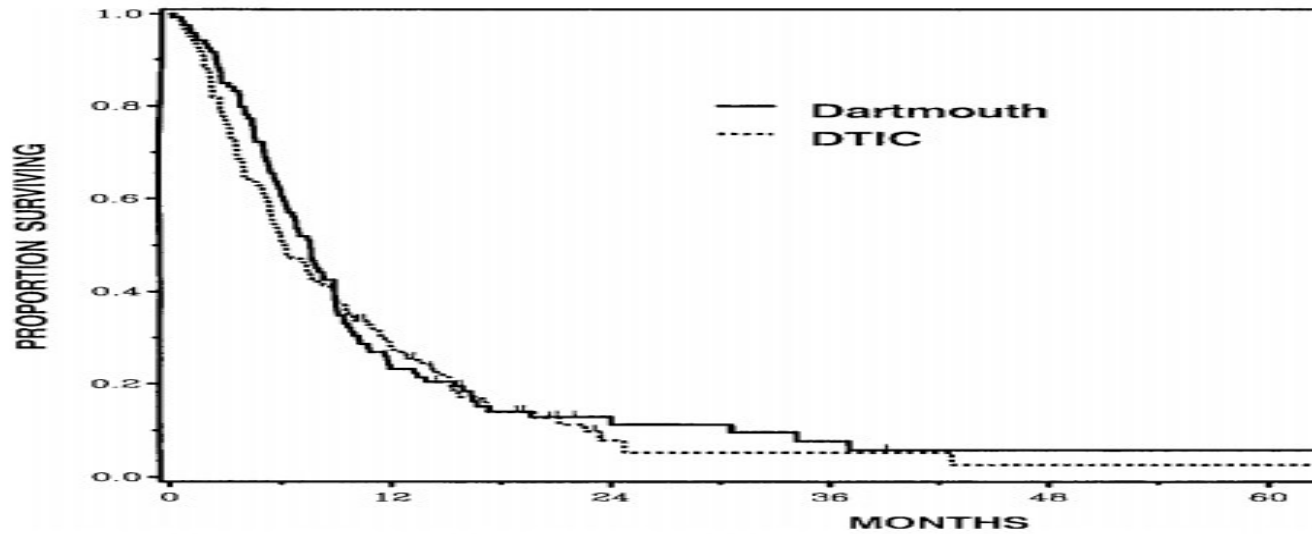
- Wat is het doel?
- Wat wil de patient?
- Wat is de prognose?
- Performance?
- Co-morbiditeiten?

- Etc....

Behandeling botmetastasen

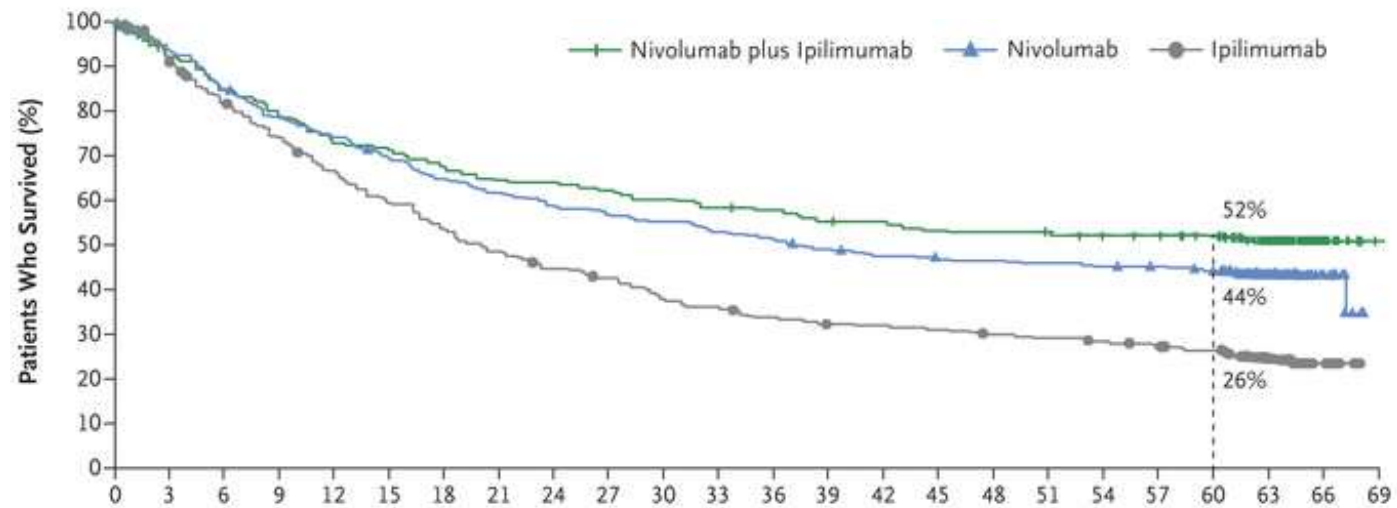
- Genezing is uitzondering: lymfomen / kiemceltumoren
- Palliatief in meeste gevallen, wisselende prognose:
  - > 1 jaar
  - 3-12 maanden
  - <3 maanden
- Oligometastasen: curatief of palliatief?

Prognose soms lastig te voorspellen

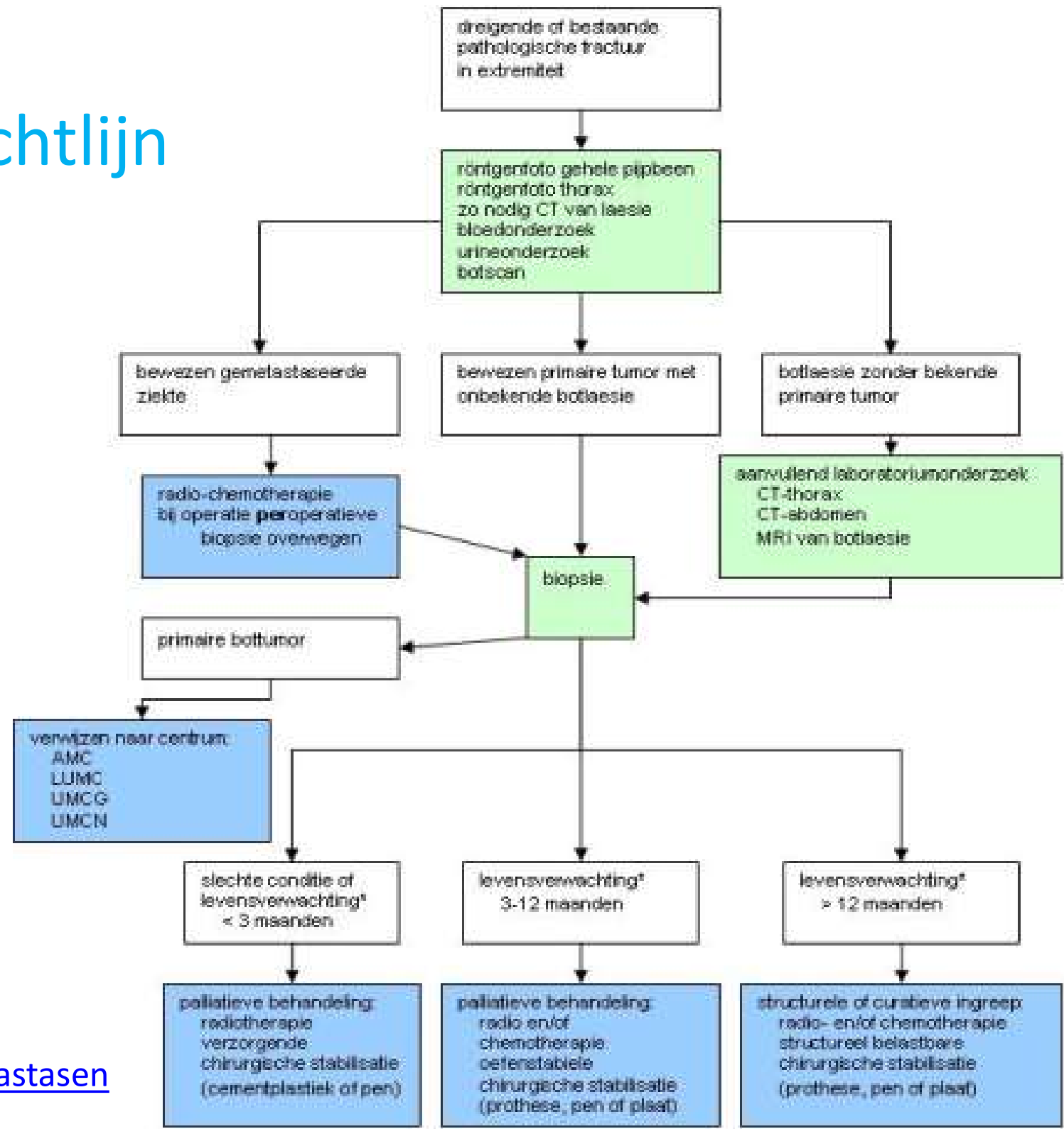
1999

2017

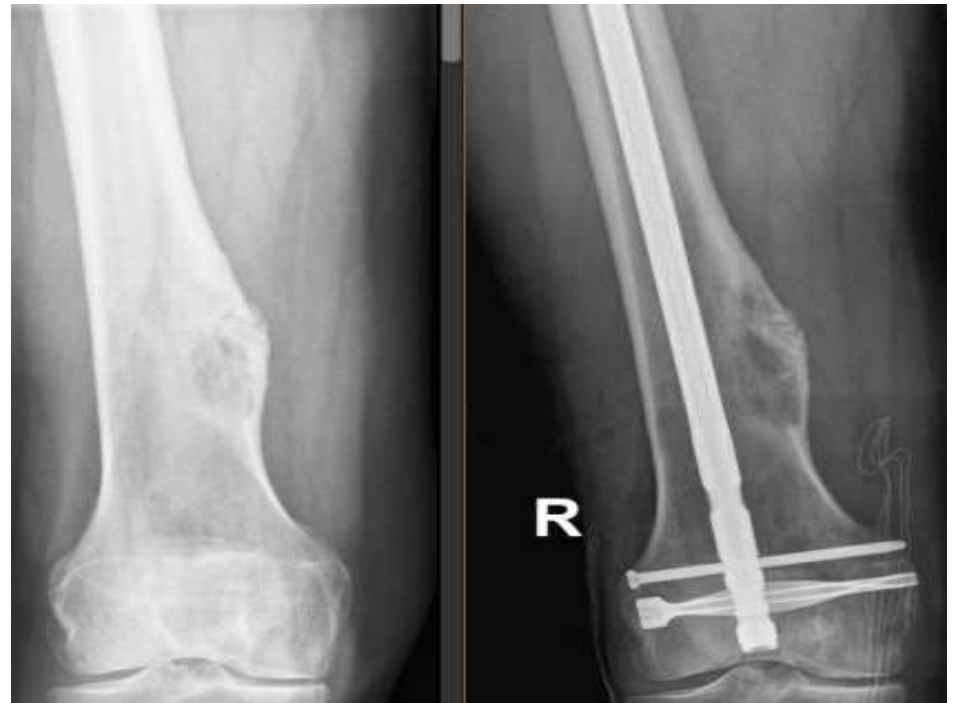
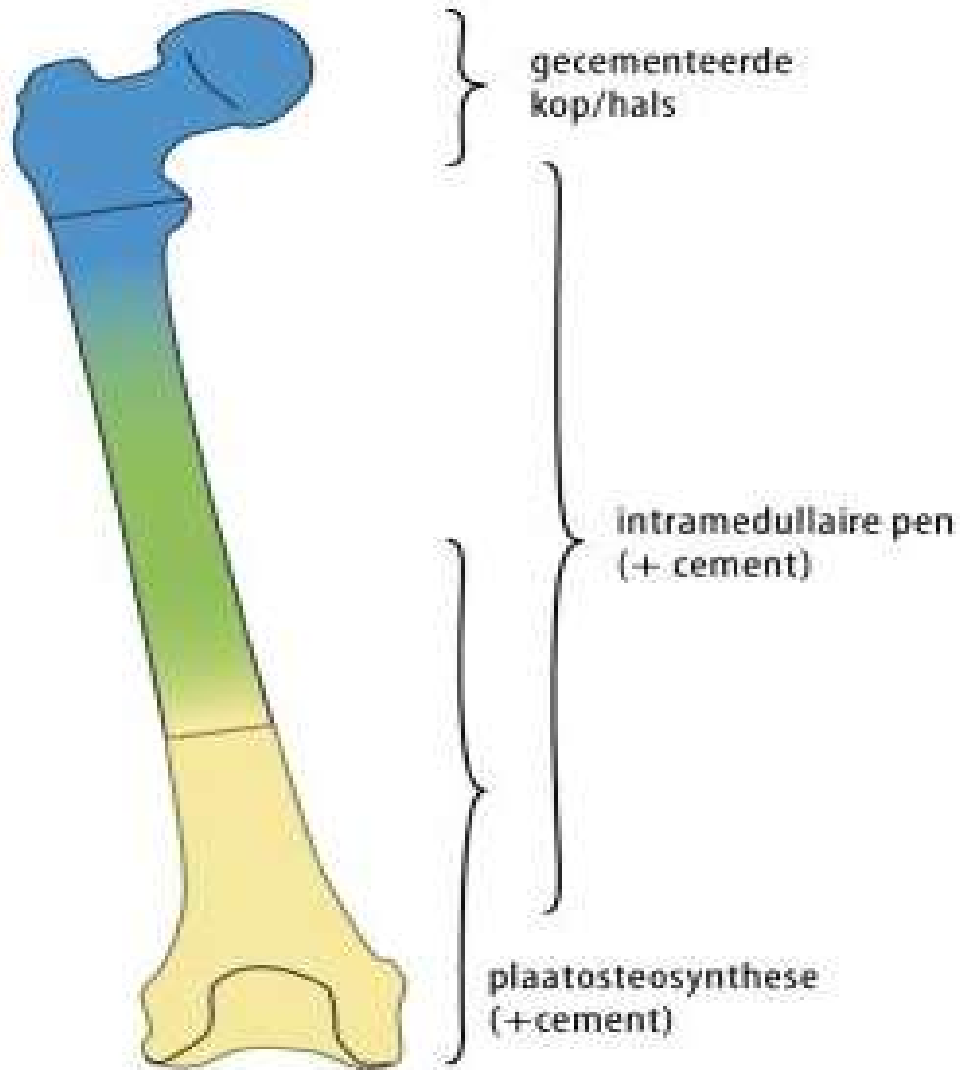
'Oude' richtlijn

Behandeling botmetastasen

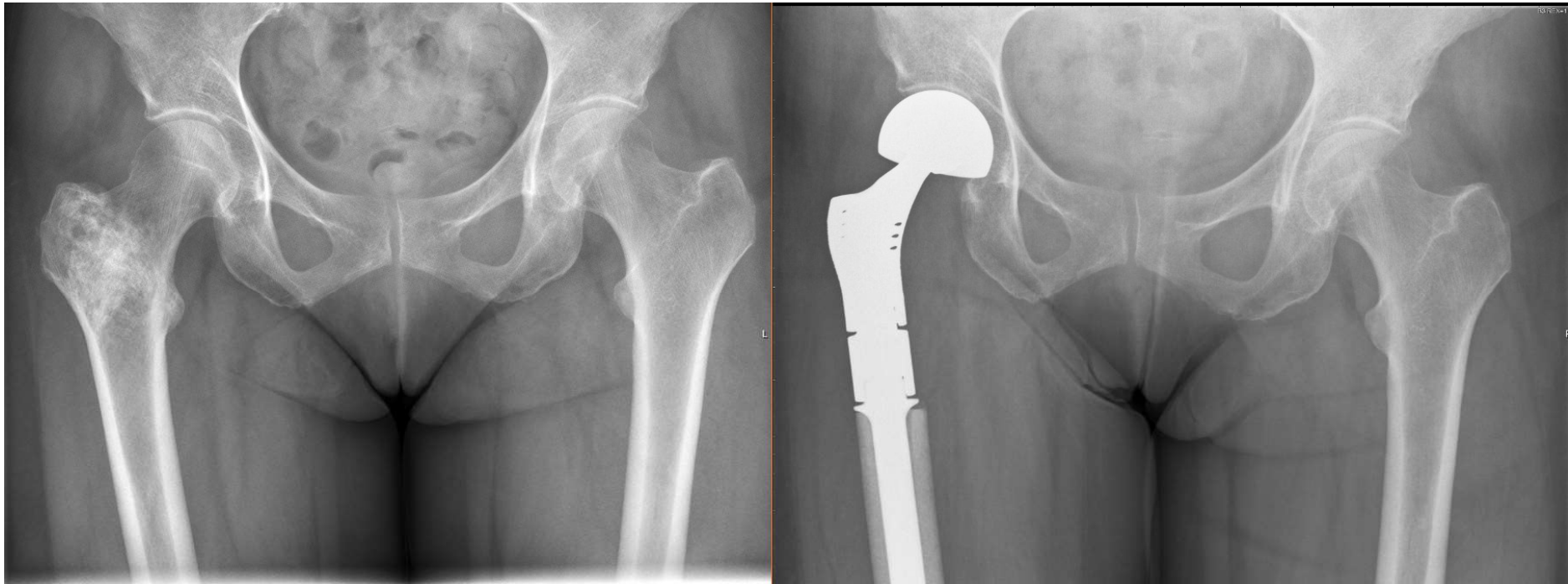
- Lokaal
  - Radiotherapie
  - RFA / HiFU MRI
  - Radionucleiden / Radio-isotopen
  - Operatie: stabilisatie, reconstructie
- Medicamenteus
  - Analgetica
  - Antitumortherapie: chemotherapie / hormonale therapie / doelgerichte therapie / immuuntherapie
  - Antiresorptieve behandeling: denosumab / bisfosfonaten

Dreigende fracturen

Dreigende fracturen

1. Palliatief vs Curatief

2. Conservatief
Medicatie
Radiatie

Surgery
Embolisatie
Ablatie (Surgical)

Dreigende fracturen

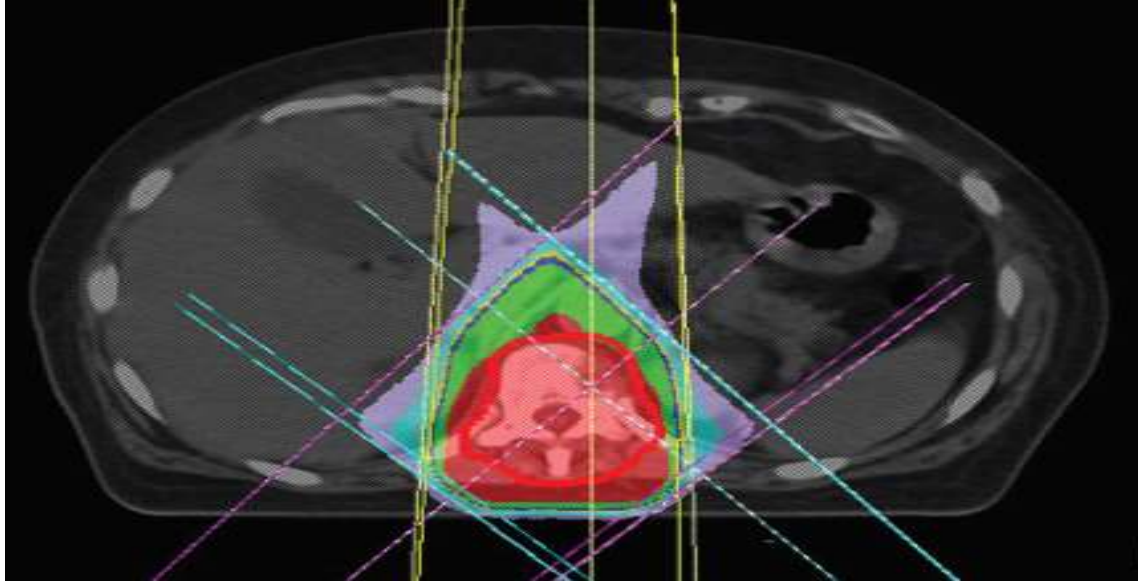
Profylactische interventie is kosten effectief!

Profylactische interventie: bij 39% overbehandeling

Wait and see: €19.000,- duurder

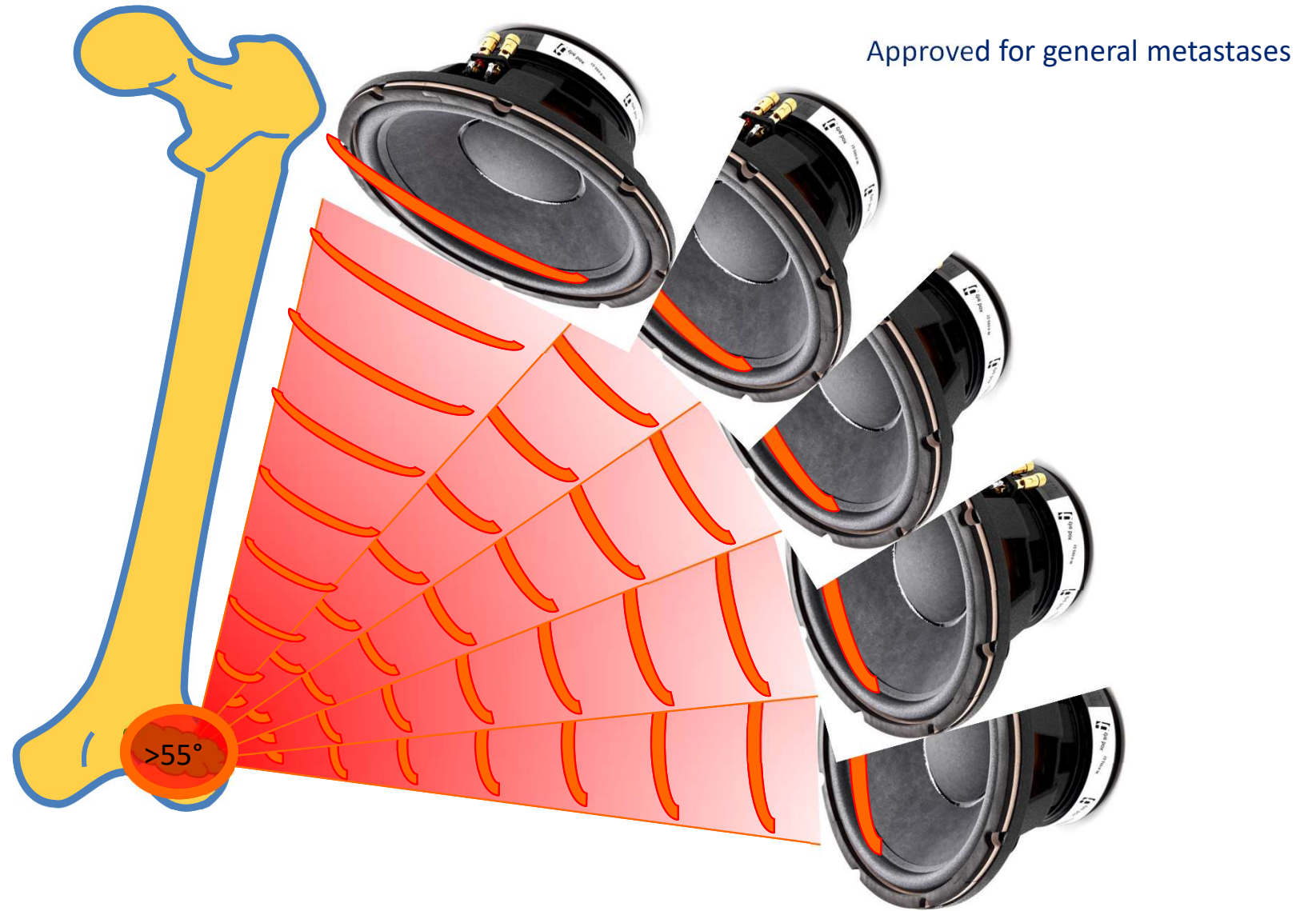

Radiotherapie

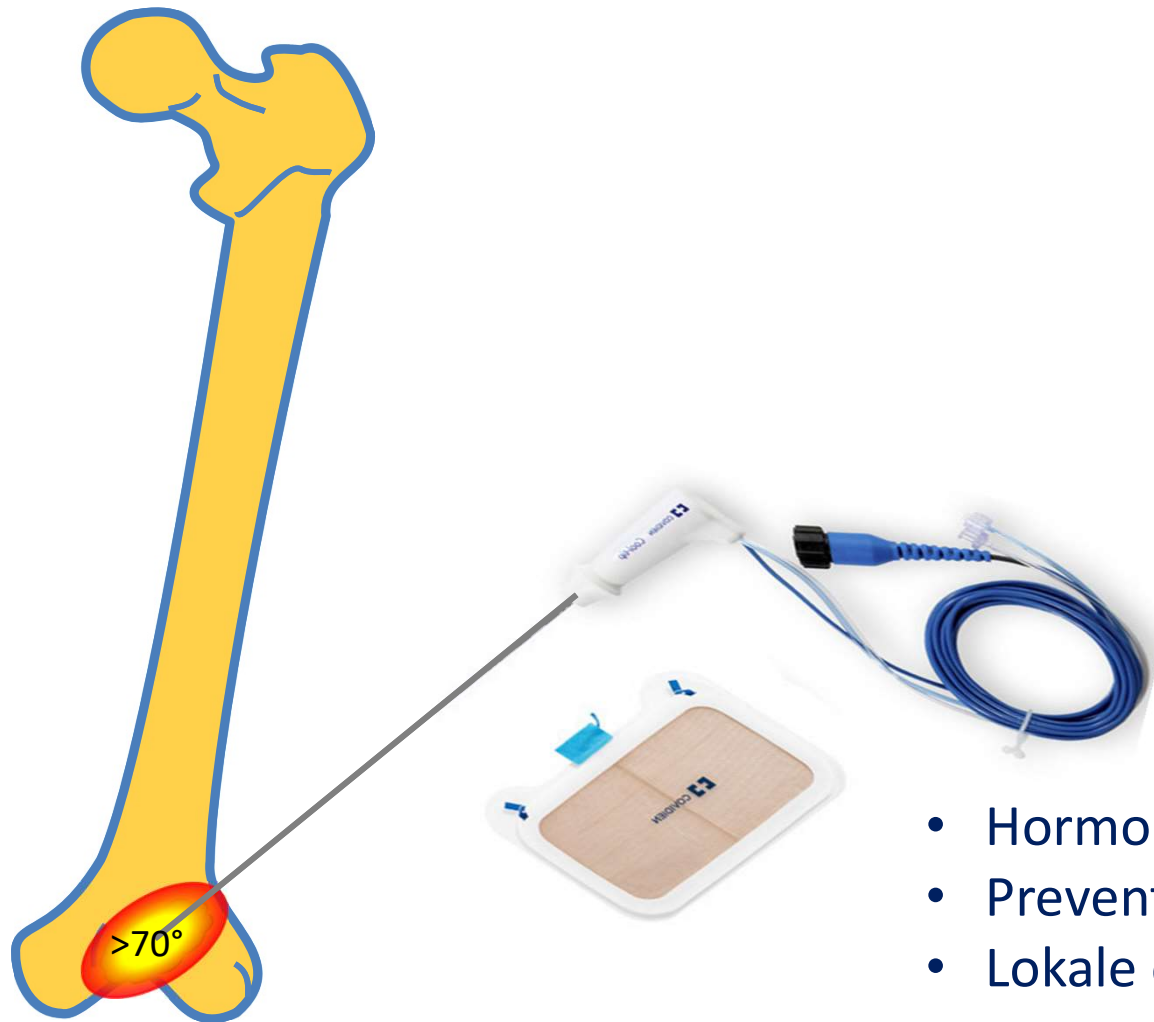

Vooral effectief tegen pijn, behoud kwaliteit van leven

Hifu MRI

Ablatie

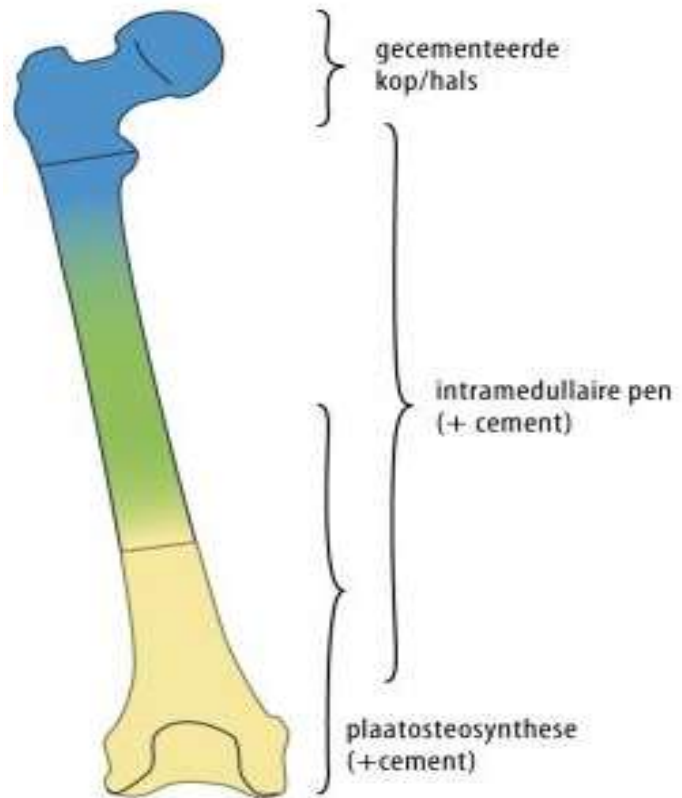
RFA
Cryo ablatie
Microwave ablatie
Laser ablatie

- Hormoonsecretie
- Preventie spinale complicaties
- Lokale controle

Ablatie: voorbeeld bij niercelcarcinoom

Hardware

Mirel

Pathologic fracture prediction

Score	1	2	3
Site	Upper limb	Lower limb	Trochanter
Pain	Mild	Moderate	Functional
X appearance	Blastic	Mixed	Lytic
Size of lesion	<1/3 cortex	1/3-2/3 cortex	>2/3 cortex

<7 points	risk 4%	preventive OS not indicated
8 points	risk 15%	OS??
>9 points	risk 33%	OS is indicated

Hardware

Pros & Cons of intervention

Condition		
prognosis < 3 mnd Palliative treatment Stabilisation cementaugm or nail	prognosis 3-12 mnd Palliative treatment Stabilisation prosthesis, nail, plate	prognosis > 12 mnd Struct. or curative treatment struct. Stability prosthesis, nail, plate

- Mobility Rehab
- Stability
- Pain relief
- Complication 7,1%

- Immobile
- Fracture risk
- Pain med, Nursering
- Short benefit of OR

botcement

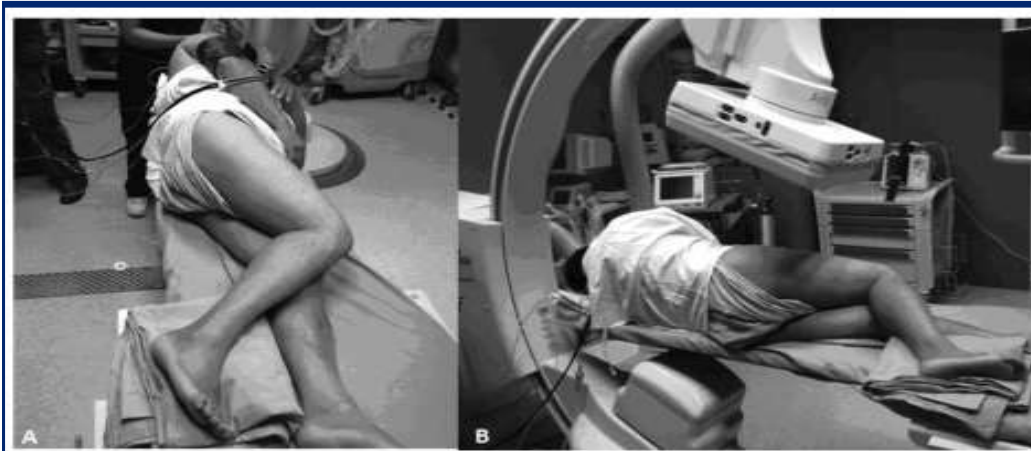

Fig. 1. Position of the patient for femoroplasty (A) and positioning the X-ray tube in relation to the patient (B)

Fig. 2. Needle placement for femoroplasty. Placement of the needle (A), location end (B), venography (C) filling with PMMA (D).

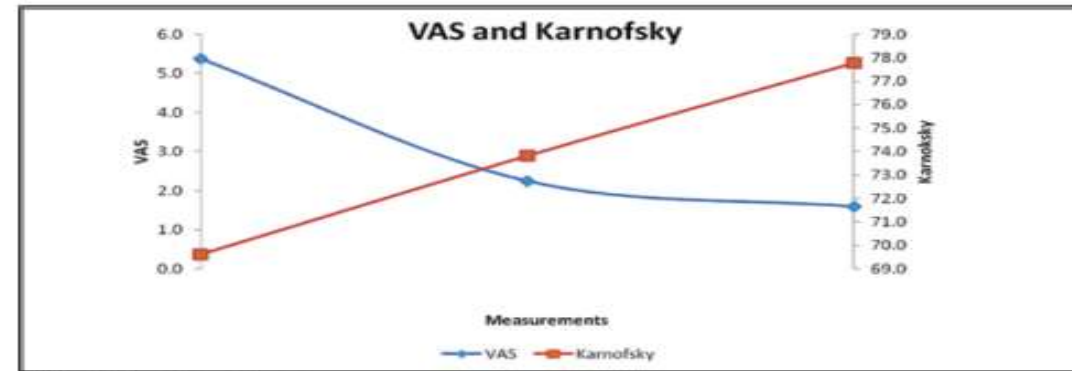

Table 1. VAS and Karnofsky performance.

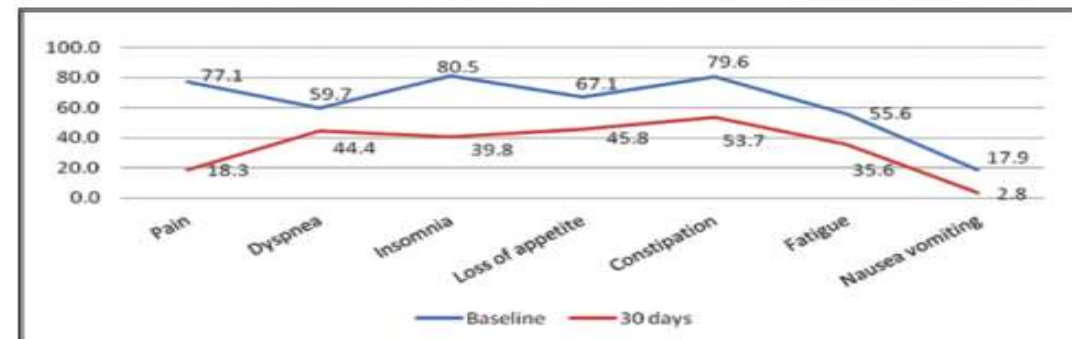
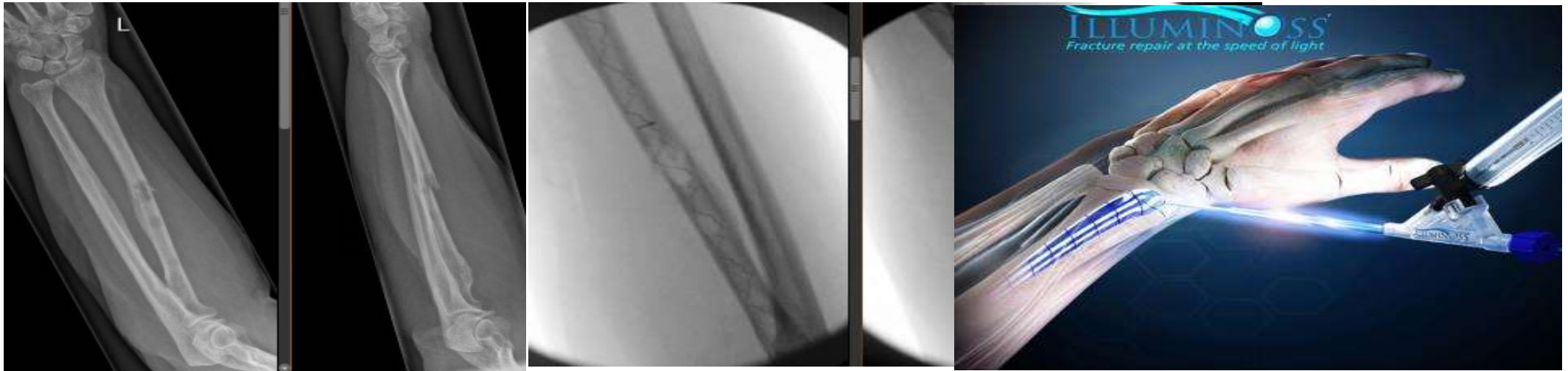

Table 2. EORTC QLQ-C15-PAL symptoms performance.

Osteosynthese

Underlying disease	Fracture healing rate
Myeloma	67%
Renal cell cancer	44%
Breast cancer	37%
Lung cancer	0%

Gainor et al, Clin Orthop Relat Res, 1983

Osteosynthese

Osteosynthese

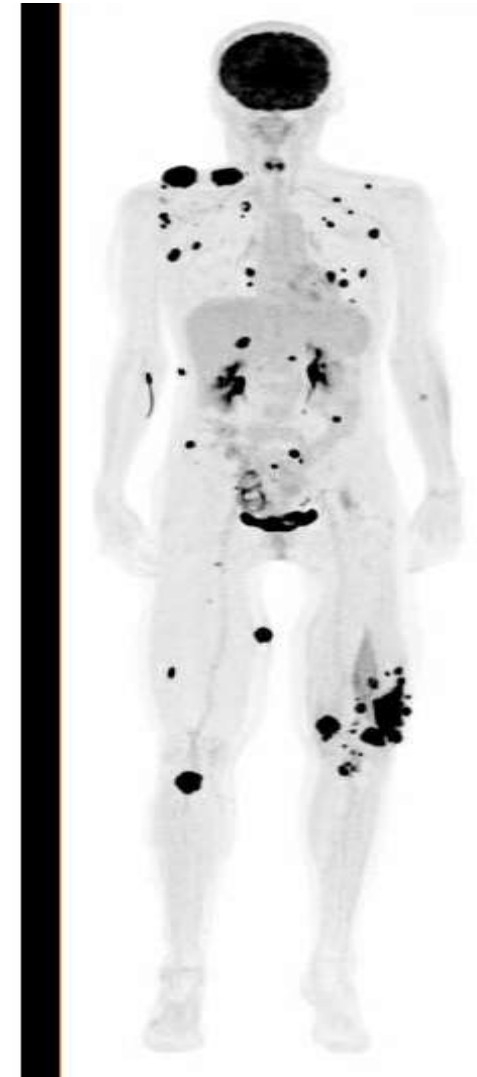
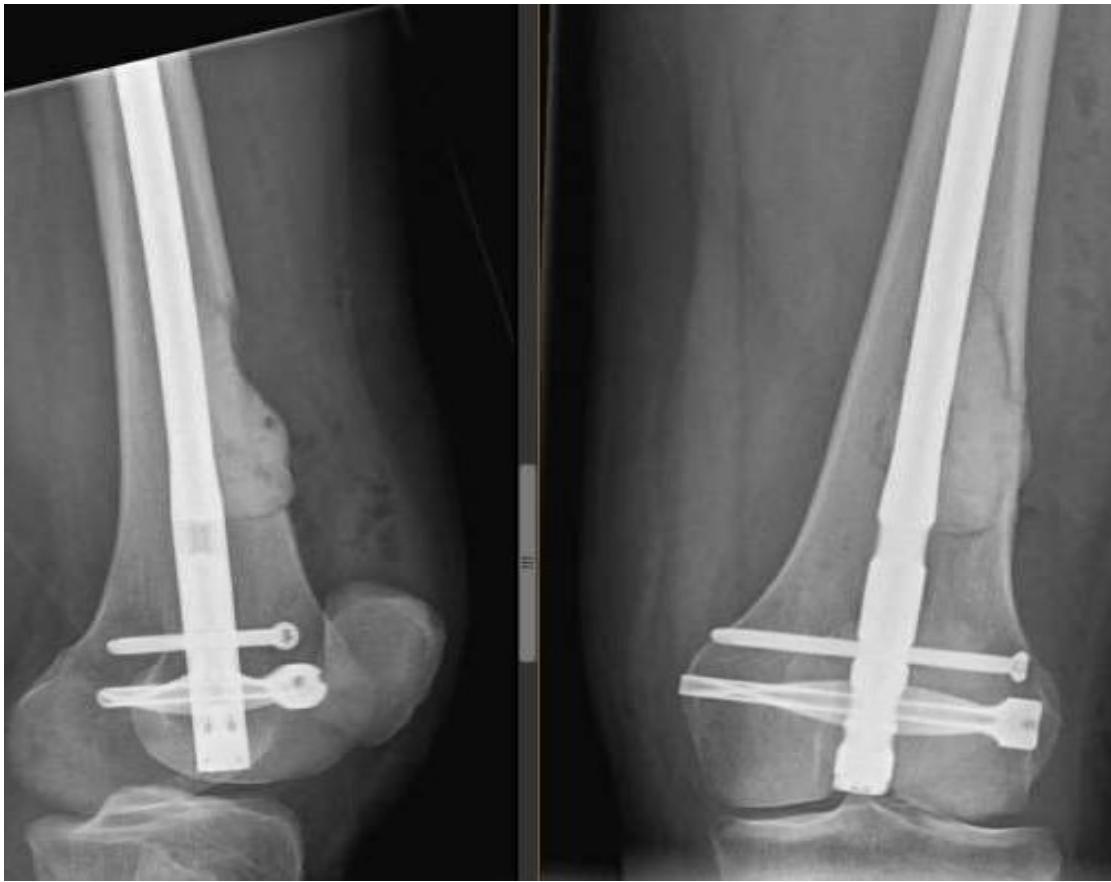

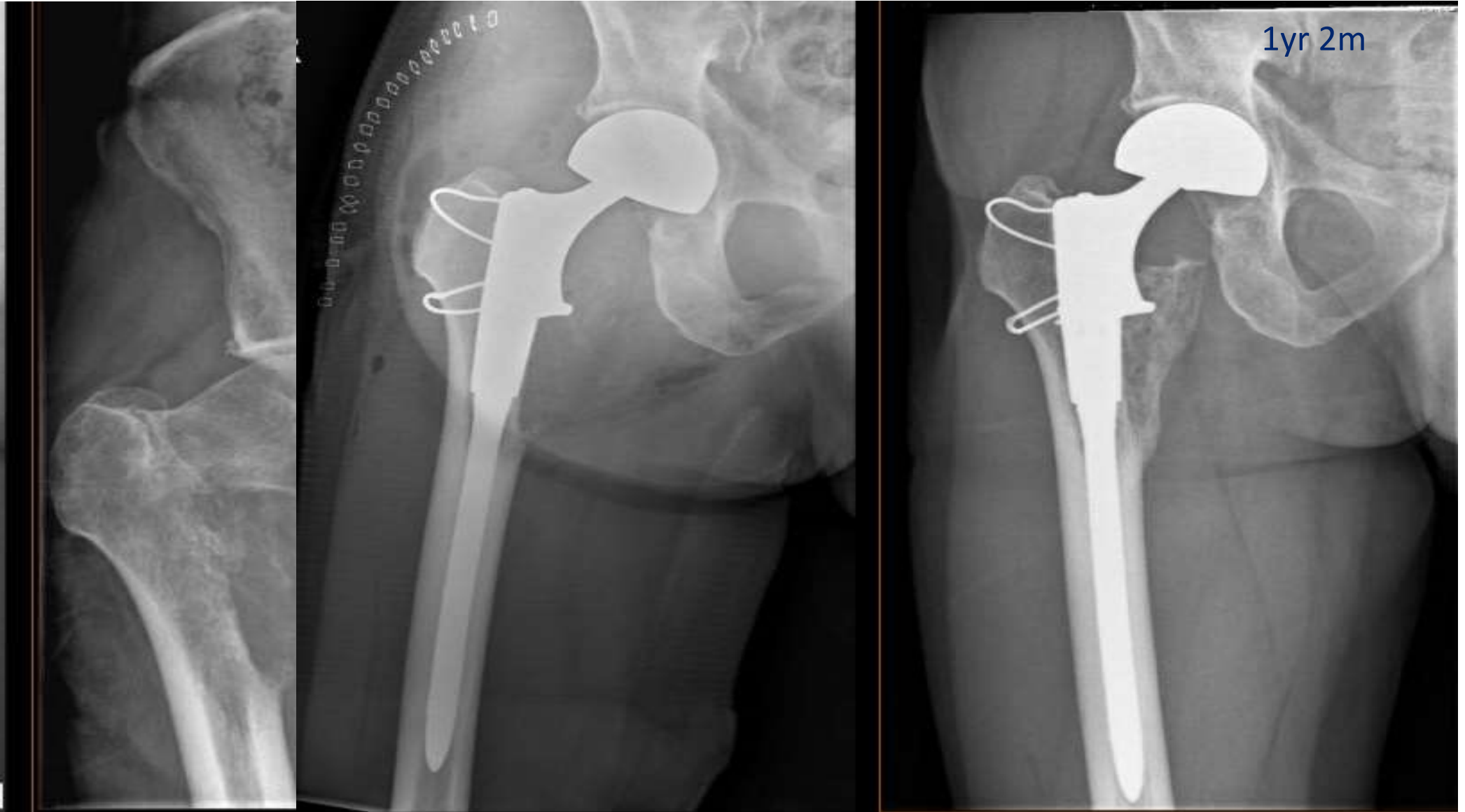
Cement Plastik + osteosynthese

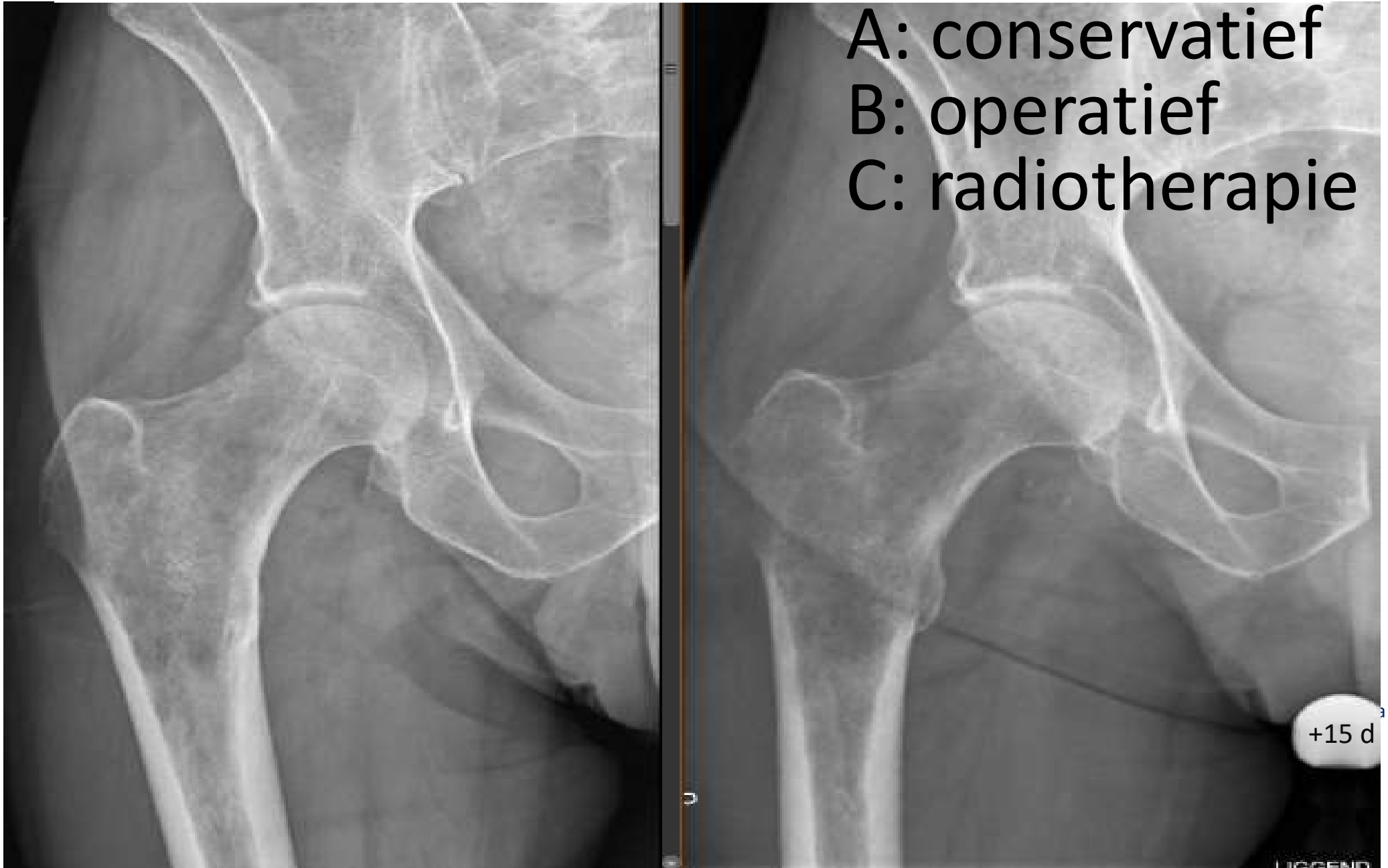
Cement Plastik + osteosynthese

Prothese

Man met oesofaguscarcinoom

winst 1 maand mobiliteit vs risico's van operatie / narcose

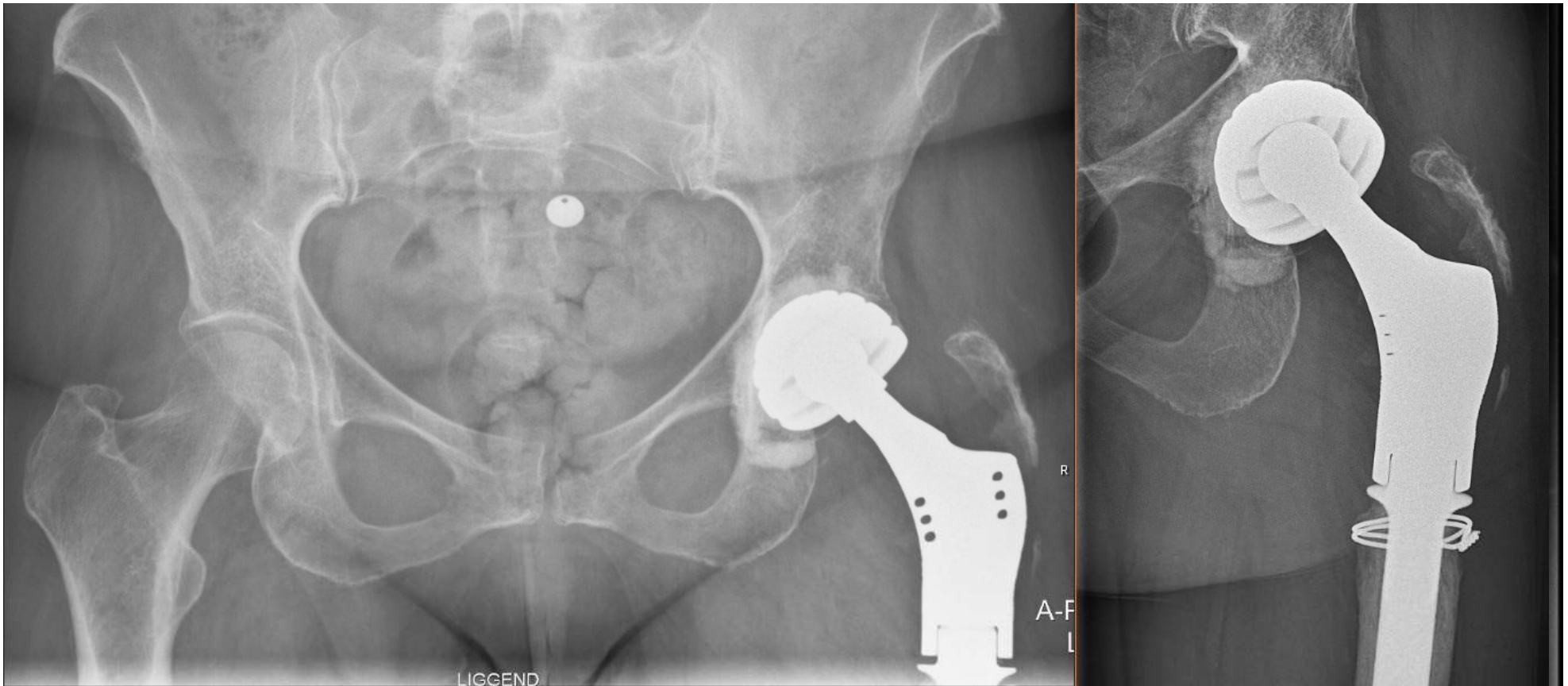

Tumorprothese

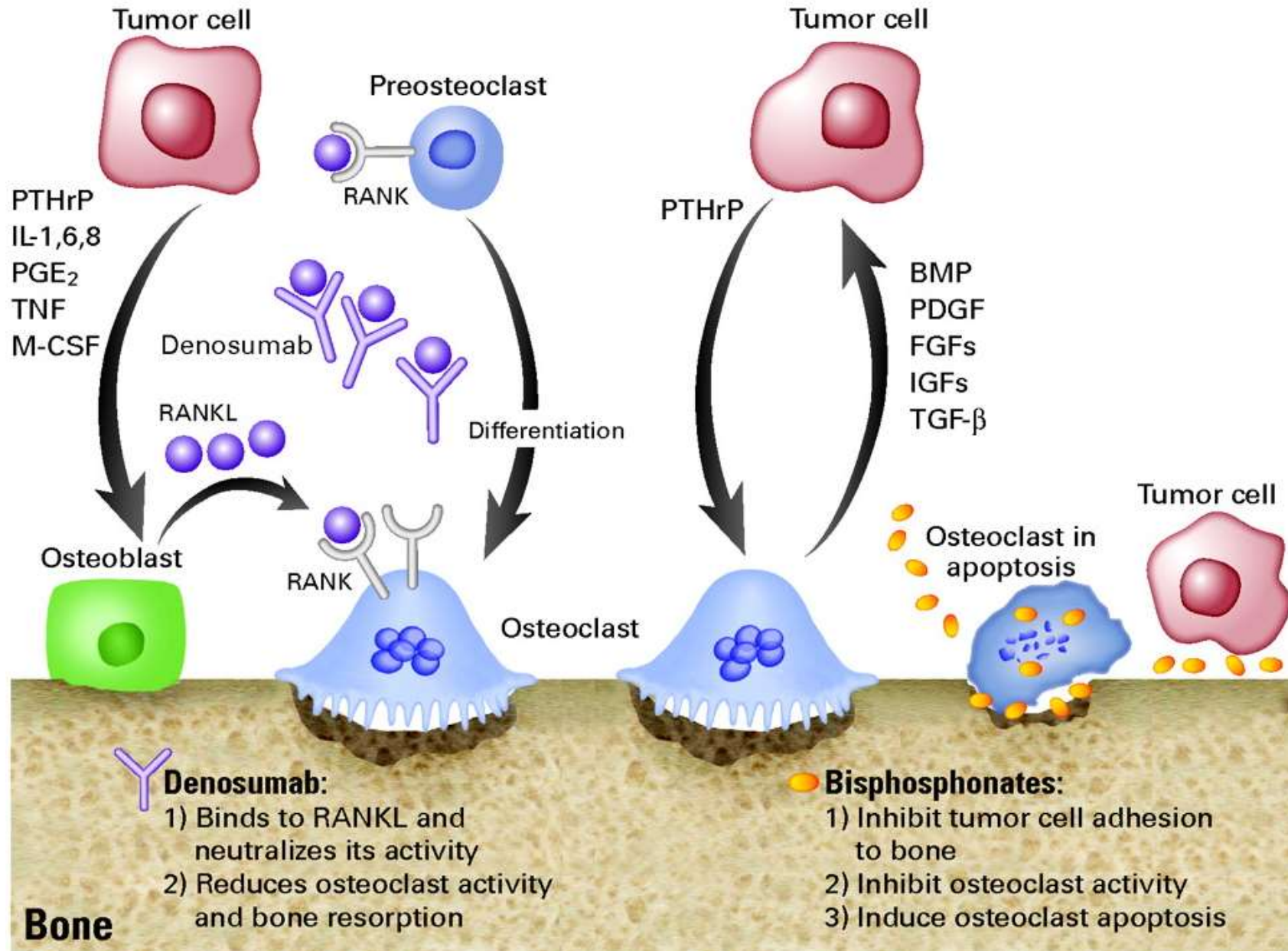

Tumor prosthesis

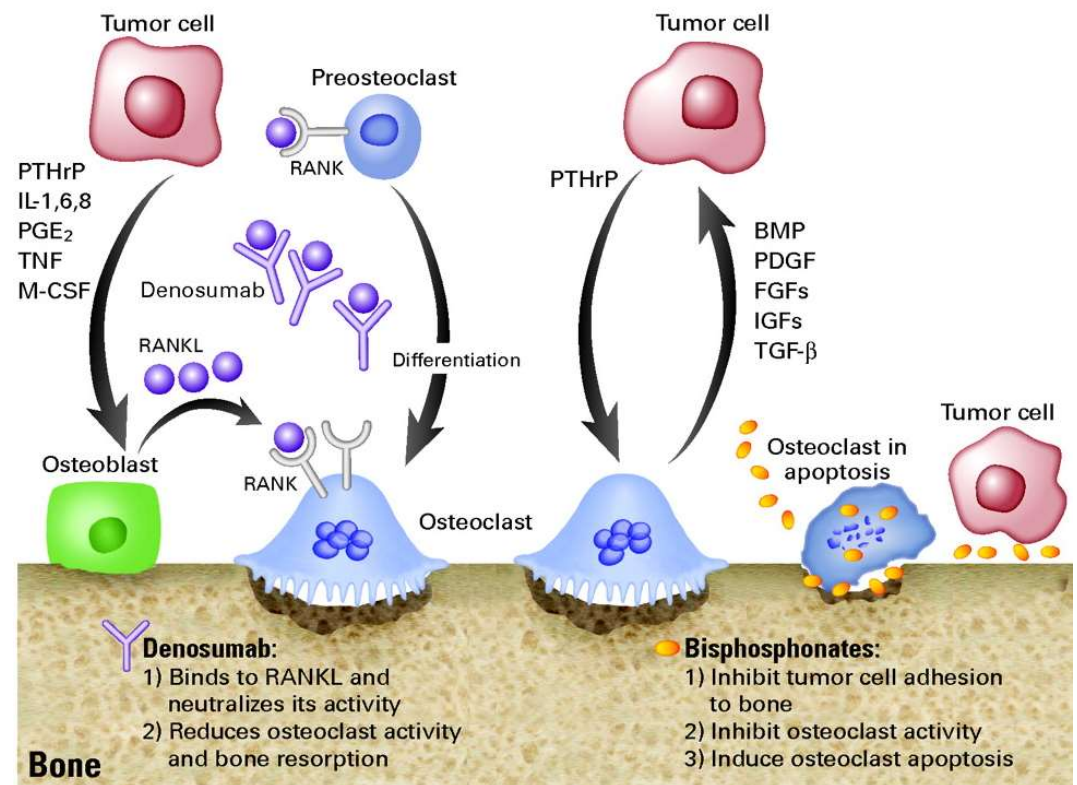
OligoMetastase, doel genezing
Resectie als primaire bot tumor

Bisfosfonaten en denosumab

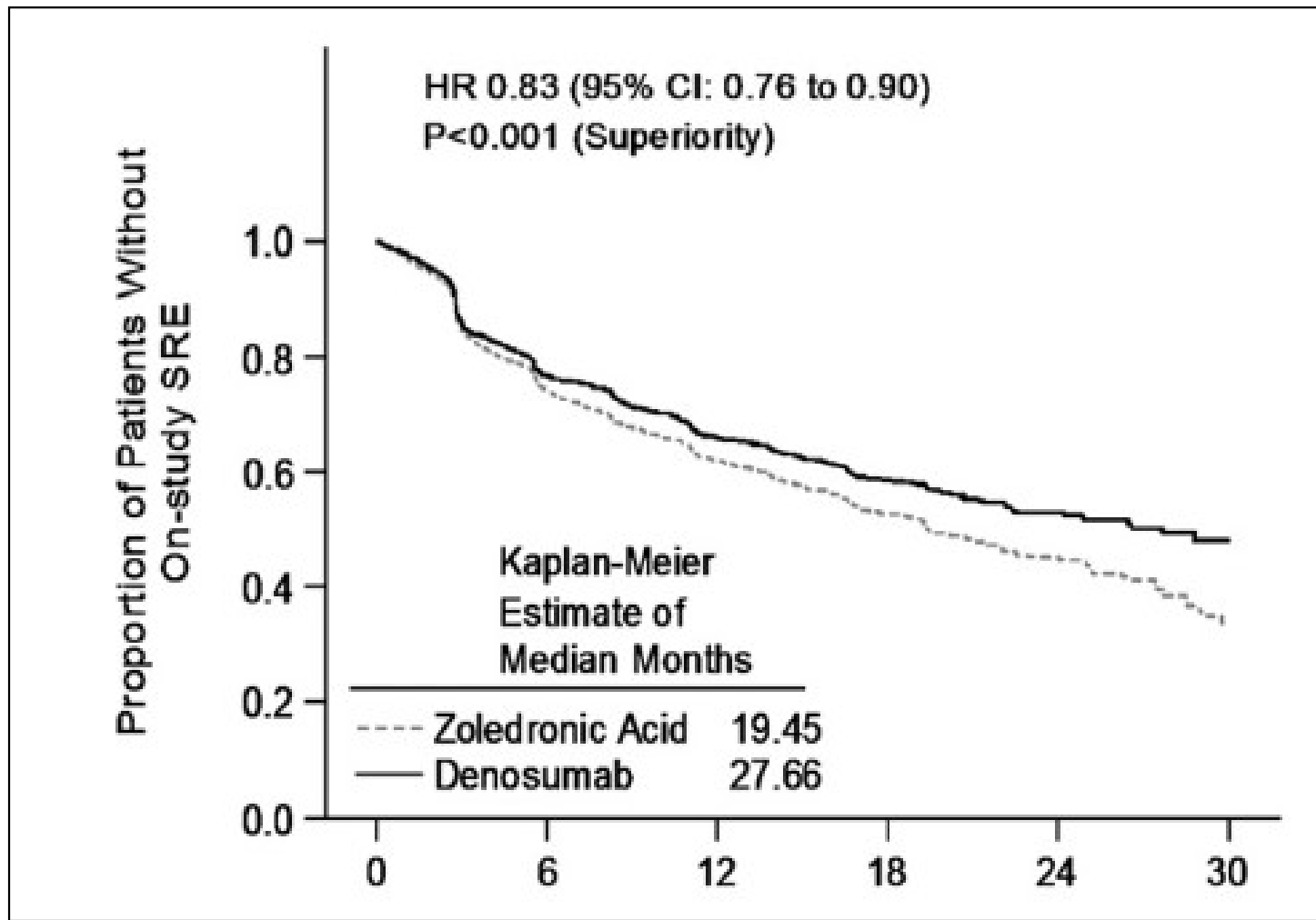
Bisfosfonaten en denosumab

- Bisfosfonaten
  - Lange halfwaardetijd
  - Zoledroninezuur a 12wk = 4wk
  - Geen rebound osteolyse
  - Kosten: 600 euro / jr
- Denosumab
  - Iets effectiever
  - Cave rebound osteolyse
  - 120mg s.c. 1x/4 wk
  - Kosten: 3500 euro / jr

Superiority of denosumab to zoledronic acid for prevention of skeletal-related events: A combined analysis of 3 pivotal, randomised, phase 3 trials [☆]

Mamma 36%
Prostaat 33%
NSCLC 12%

NL richtlijn mammacarcinoom 2018

Borstkanker - Bisfosfonaten ...

Aanbeveling

Bij botmetastasering wordt behandeling met bisfosfonaten geadviseerd, zowel in combinatie met endocriene- als met chemotherapie.

NL richtlijn prostaatcarcinoom 2014

Prostaatcarcinoom - Botmetastasen: bisfosfonaten en denosumab ...

Aanbeveling

Zoledronaat/Denosumab

Gezien de gewenste effecten kan worden overwogen patiënten met CRPC en botmetastasen te behandelen met zoledronaat 4 mg i.v. elke 3-4 weken, met name om SRE's te voorkomen. Daarbij dient echter te worden afgewogen dat in vergelijking met zoledronaat, denosumab betere effecten geeft. Bij de keuze tussen zoledronaat en denosumab kunnen ook andere, secundaire redenen (kosteneffectiviteit) een rol spelen.

Conclusie / take home messages

- Botmetastasen komen veel voor, en vormen een steeds groter probleem nu mensen langer **MET** en **NA** kanker leven
- De behandeling van botmetastasen is multidisciplinair
- Uitdaging: hoe organiseren we deze zorg?
- Veel factoren belangrijk bij keuze voor diagnostiek en behandeling
- Realistische inschatting van prognose cruciaal

Bedankt voor de aandacht!

j.j.w.ploegmakers@umcg.nl

j.j.de.haan@umcg.nl

Bronnen

- Chaffer CL, et al. Cancer Metastasis Rev 2016;35:645–654
- Coleman RE, et al. Clin Cancer Res 12: 2006;6243s–6249s
- Fidler IJ. Nat Rev Cancer. 2003;3:453-8
- Hanahan D & Weinberg RA. Cell. 2011;4;144:646-74
- IKNL rapport: uitgezaaide kanker in beeld, 2018
- Lipton A, et al. Eur J Cancer. 2012;48:3082-92
- Luzzi KJ, et al. Am J Pathol 1998;153:865–873
- O'Carrigan B, et al. Cochrane Datab Syst Rev. 2017;30;10:CD003474
- Onken JS, et al. Clin Exp Metastasis. 2019;36:493-498
- Richtlijn mammacarcinoom 2018, FMS
- Richtlijn prostaatacarcinoom 2014, FMS
- Riihimäki M et al. Cancer Med. 2018;7:5534-5542